
vereniging **Tilburg**

Minamiashigara

In dit nummer

Het heeft lang geduurd voordat we weer een nieuwsbrief konden uitbrengen. Nu is het toch zover en we zijn van mening dat het een lezenswaardig nummer is geworden. Natuurlijk was het na het aan evenementen rijke jaar 2000 moeilijk om de draad weer op te pakken, maar het is gelukt.

Helaas, moesten we begin dit jaar afscheid nemen van Gerrit Brokx, de man die voor onze vereniging veel heeft betekend. In dit nummer een 'in memoriam'.

Er waren in het voorbije jaar toch ook een paar evenementen die het vastleggen waard waren; in dit nummer een verslag.

Een vereniging als de onze zoekt steeds naar de beste vorm en inhoud. U vindt in dit nummer een beschouwing over een nieuwe manier waarop het bestuur de wederzijdse uitwisselingen met Japan wil organiseren.

Inzet, ook dit jaar weer

Deze maand verloren we een van de grondleggers van onze vereniging en een pleitbezorger van de band met Minamiashigara, oud-burgemeester Brokx. Onmiddellijk na zijn aantreden in Tilburg spande hij zich in om met Minamiashigara een vriendschapsrelatie aan te gaan. In een 'In Memoriam' hierna kunt u lezen wat Gerrit Brokx voor onze vereniging heeft betekend. Met grote dank denk ik aan hem terug en aan de inzet waarmee hij zich voor onze vereniging heeft ingespannen.

Het nieuwe jaar is al weer ruim een maand op streek en we zijn het voorbije jaar min of meer vergeten. Toch kijken we in deze nieuwsbrief terug. Het was misschien allemaal wat minder spectaculair dan in het jaar 2000 toen we de 400-jarige handelsrelatie met Japan vierden, maar dat neemt niet weg dat er veel is gebeurd dankzij de toewijding en inzet van een aantal van onze actieve leden.

We kregen bezoek van burgemeester Suzuki van onze zusterstad Minamiashigara die naar Tilburg kwam om ons te informeren over het jubileum van Minamiashigara dat op 1 april van dit jaar wordt gevierd. De stad ontstond 30 jaar geleden in het kader van een gemeentelijke herindeling door de samenvoeging van een aantal buurgemeenten. Gemeentelijke herindeling, een vertrouwd geluid, ook daar ... Op uitnodiging van burgemeester Suzuki zal onze burgemeester Stekelenburg met een paar leden van onze vereniging acte de présence geven.

Een ander hoogtepunt was de reis van onze judojeugd naar Minamiashigara om aan een aantal toernooien deel te nemen. Ook bezocht ons verenigingslid en internationaal bekend gitarist, Enno Voorhorst, Minamiashigara voor het geven van zeer gewaardeerde master-classes. Tenslotte kregen we bezoek van een delegatie uit Minamiashigara in het kader van het thema Greenery. U leest de bijzonderheden in deze nieuwsbrief.

**Nieuwsbrief nr. 9
20 februari 2002**

- In dit nummer
- Inzet, ook dit jaar weer
- De Shinkanset gambiet
- In Memoriam Gerrit Brokx
- Verslag Japanreis Judoka's
- Een nieuwe benadering
- Bezoek van een delegatie uit Minamiashigara in het teken van de Greenery

Redactie

Joop van Lier
Visserslaan 9
5062 CL Oisterwijk
Tel. 013.5220511
E-mail:
jvl@textdirekt.nl

Secretariaat

Ari van Valen
Friezenlaan 31
5037 KL Tilburg
Tel. 013.4677003
Fax 013.467037
E-mail:
pen@tilburgjapan.nl

Tot zover het verleden, nu dit jaar.

Na de viering van het jubileum zullen wij u via de nieuwsbrief van de feestelijkheden op de hoogte stellen. Ook vindt er in de herfst van dit jaar een bezoek aan Minamiashigara plaats in het kader van onze jaarlijkse uitwisseling. Dit bezoek zal, zoals het er nu naar uitziet, uit twee aparte onderdelen bestaan. Allereerst zullen vertegenwoordigers van de twee gemeenten elkaar officieel ontmoeten. Ook vertegenwoordigers van onze vereniging zullen daarbij aanwezig zijn. Het tweede deel van het bezoek bestaat uit een culturele uitwisseling tussen vertegenwoordigers van Tilburg en Minamiashigara. Tevens zal dan een aantal leden van de delegatie contact zoeken met instanties in en buiten Minamiashigara met het doel

de economische banden nauwer aan te halen. Eind deze maand zal het bestuur de commissies samenstellen die deze activiteiten gaan organiseren.

Het is dus nog te vroeg om nu al te kunnen zeggen hoe het een en ander er precies gaan uitzien. In deze nieuwsbrief vindt u wel een nadere uiteenzetting van de ideeën voor deze nieuwe benadering. Is uw interesse gewekt en wilt u een actieve bijdrage leveren? Wendt u zich dan tot onze secretaris Ari van Valen.

Tot slot wens ik u een interessant en actief verenigingsjaar toe.

Jan A. H. Melis
Voorzitter

De Shinkansen gambiet

Vliegen

Heleen en ik vliegen boven de Russische toendra's en zojuist zijn de raampjes geblinderd om ons en de overige hoofdzakelijk Japanse passagiers wat nachtrust te bezorgen. In werkelijkheid echter zal de zon 19 uur blijven schijnen, vanaf ons ontwaken om 6.00 uur tot 18.00 uur, wanneer we in Nederland zullen aankomen. Slapen kan ik niet, het land van de rijzende zon heeft nog teveel onverwerkte indrukken achtergelaten.

Alle comfort

De heenreis met 'Japan Airlines' was ons erg goed bevallen. De terroristische aanslagen hebben de JAL in grote problemen gebracht omdat slechts onbevreesde gitaristen met hun vrouw nog durven te vliegen. Languit over vier stoelen konden we onze lange benen te ruste leggen en iedereen had een eigen stewardess. Daarbij was het vliegtuig voorzien van privé televisies met een serie doorlopende films en een tiental spelletjes waaronder schaak! Ik werd een aantal keren smadelijk verslagen. Net had ik nog een artikel gelezen over Nigel Short die via internet een paar keer tegen de ongeslagen wereldkampioen Bobby Fisher dacht te hebben gespeeld. Z'n tegenstander was schijnbaar geniaal en had maar een fractie van Short's lange bedenktijd nodig. Met wie had ik eigenlijk zitten schaken?

Misschien wel de kapitein, want wat hebben die tegenwoordig nog te doen? Het werk wordt door een achttal stewardessen opgeknapt terwijl meneer de automatische piloot het werk laat doen en zelf een potje schaak speelt met een vermoeide reiziger. Mijn bedenktijd was in ieder geval een veelvoud van de zijne en ik besloot mijn schaakstukken aan de wilgen te hangen.

Bullet

We landden op Narita Airport. Eiko en Tomio Ariu stonden ons al op te wachten en met de Shinkansen (bullet train) waren we in een mum van tijd in Minamiashigara. Deze treinreis is moeilijk te vergelijken met de treinreizen die ik veelvuldig naar het Haags Conservatorium moet maken. De enige vergelijking is misschien de 'bullet'. De N.S. interpreteert deze als een kogel die schurken aan hun enkel geketend krijgen, zodat ze niet harder kunnen lopen dan de sterkste man die met z'n tanden een treinstel in beweging probeert te brengen.

Het was de derde keer dat ik naar Minamiashigara kwam, de eerste keer als lid van de culturele delegatie van de Vereniging Tilburg Minamiashigara en nu al weer voor de tweede keer om concerten te geven. Net als de andere keren was iedereen weer hartverwarmend aardig en het leek of ik maar eventjes weg was geweest.

Alles werd in het werk gesteld om het Heleen en mij naar de zin te maken. Heleen kreeg de mooie plekjes te zien.

Ik mocht me ongestoord voorbereiden op de concerten.

Women Power

De 'women power' van Minamiashigara heeft het weer prima voor elkaar! Terwijl hun mannen van vroeg tot laat aan het werk zijn realiseert een achttal vrouwen goedlopende concerten en uitwisselingen en onderhouden zo de sociale contacten.

Het Tea Concert, daags voor het hoofdconcert was bedoeld om het publiek vast 'op te warmen' voor het concert de dag erna. Hier speelde ook Mr. Watabe op zijn 'shamisen'. Wat is hij toch een fantastisch musicus, zeker als hij met een eenvoudige begeleiding de meest virtuoze traditionele Japanse liederen vertolkt.

Een aria in koken

Het hoofdconcert bestond uit vier onderdelen waarvan twee solo en twee samen met sopraan Eiko Ariu, onze gastvrouw. Dat ze goed kon koken wist ik al. Maar ook het zingen van Brahms en Vivaldi ging haar voortreffelijk af. Het was dan ook een succes!

Met het eveneens goed bezochte 'Odawara Church Concert' werd de serie concerten afgesloten, maar eerst was er nog een Dutch welcome-party, aangeboden door de familie Bessho. Natuurlijk waren alle vrouwen weer van de partij, nu met overheerlijke

Het fornuis bij de hand

zelfgemaakte schotels. Lekker eten en drinken, dat kunnen ze in Japan!

Niet zoals bij ons met een gangenmenu en een wijnkaart, nee nee: alles door elkaar en tegelijkertijd. Gefrituurde garnalen, salades, zoete vijgen, zure komkommer, rode wijn, soep, fruit, kip, bier, sushi, pizza, rijst, witte wijn, pasta, teveel om op te noemen.

Naar huis lopend bedacht ik: deze vrouwen zijn van onschatbare waarde, de pionnen van het schaakspel, koninginnen in spé. Ogenscheinlijk eenvoudig, maar de bepalers van elke opening en daarmee het hele spel. Het draait weliswaar om de koning, maar die komt nauwelijks aan bod terwijl de koningin oppermachtig is.

De volgende ochtend zag ik het verband helaas niet meer zo helder. Ons Japans avontuur was veel te snel weer voorbij toen we zeven dagen later van onze vrienden afscheid moesten nemen en met de Shinkansen weer naar Tokyo werden 'geschoten'. Het is aardig rustig geworden in het vliegtuig, één voor één gaan de lichtjes uit. Eigenlijk een mooi moment voor een spelletje schaak, een revanche! Mijn stukken staan klaar met Eiko, Haruyo, Fumiko, Nobuko, Yuri, Etusko, Yoko en Keiko, de acht pionnen in de vuurlinie. Deze keer krijgen ze de volle ruimte, volle kracht vooruit: de Shinkansen gambiet. Na vijftien zetten heb ik een duidelijk positioneel overwicht, alle pionnen zijn opgerukt en Nobuko staat op het punt zich op te offeren zodat Eiko koningin kan worden. Ik zet Haruyo op f-6 en de overwinning ligt in het verschiep.

Samen met Eiko Ariu

Bij de familie Bessho thuis

Tegelijk met mijn zet maakt het vliegtuig een diepe val en een scherpe bocht naar links. Ik denk aan een verdwaalde Russische raket terwijl onze stewardessen haastig beginnen te telefoneren. Tot overmaat van ramp vallen ook nog de zuurstofmaskers uit het plafond en achter me hoor ik

iemand iets fluisteren over antrax. Even later, de meeste mensen liggen gelukkig nog te slapen stellen de stewardessen ons fluisterend gerust; de kapitein werd even onwel, maar alles is weer volledig onder controle.

Ik weet wel beter.....(*) Als ik morgen thuis ben ga ik de site van Bobby Fisher opzoeken. Minamiashigara women power bedankt!

23 oktober 2001
Enno Voorhorst

(*) *In deze passage slaat mijn fantasie wat op hol. Hopelijk laat dit u niet weerhouden om toch bij JAL te boeken; het gaat niet zo goed met hen.*
(reisburo Disma 013-5300377)

29 juli – 7 augustus 2001 Tilburgse Judoka's verslaan Japan

“In Japan was het erg leuk”;
“Ik vond het heel leuk in Japan maar ik had wel een beetje heimwee”;
“Nou, ik wou zeggen dat ik het er heel gezellig vond en dat ik best wel terug zou willen maar dan wel in het zelfde gezin want dat was heel gaaf”.;
“Ik heb het een geweldige reis gevonden”.

Indrukwekkende dagen

Enkele reacties van de kinderen uit de judodelegatie van Sportschool Le Granse, opgeschreven na een enerverende judoweek in Minamiashigara begin augustus. Het beeld is duidelijk: ze hebben alle-

In goede handen

maal indrukwekkende dagen beleefd. Niet alleen de kinderen maar ook de begeleiding is onder de indruk geraakt van zoveel gastvrijheid, warmte en de eeuwige lach.

Vooraf aan de reis waren bijeenkomsten georganiseerd met ouders, kinderen en de begeleiding. Tijdens deze bijeenkomsten werd uitvoerig gesproken over wat iedereen te wachten zou staan in het verre Japan. Maar, zo werd gezegd, we hoefden ons geen zorgen te maken want alles zou perfect geregeld worden van het begin tot het eind. Nu, dat was niets teveel gezegd. De Japanse gastgezinnen zorgden voor de Tilburgers alsof het hun eigen kinderen, broers of zusters waren.

De Stichting Sportschool Le Granse heeft samen met de Vereniging Tilburg Minamiashigara bij de voorbereiding van de reis een aantal zaken geregeld. De deelnemers werden geïnformeerd op de voornoemde bijeenkomsten. Hier konden ze vooraf met al hun vragen terecht.

De Japanse Judo-organisatie had een leuk en gevarieerd programma in elkaar gezet voor de Tilburgse delegatie. Ze probeerden er alles aan te doen opdat wij optimaal konden genieten van al het moois dat de omgeving van Minamiashigara te bieden heeft.

lees verder op pag. 6

In memoriam Gerrit Brokx

De voorbije weken is van vele kanten belicht wie we in Gerrit Brokx op 11 januari hebben verloren. In allerlei functies en op diverse fronten was hij actief en drukte hij zijn stempel op de ontwikkelingen. Hij was een vechter en liet nooit los wanneer het een zaak betrof waarin hij geloofde. Zoals gezegd, het is door velen naar voren gebracht. Ik wil daar niets aan toevoegen, u alleen deelgenoot maken van mijn gedachten en gevoelens toen ik van zijn overlijden hoorde.

Ik bewaar goede herinneringen aan hem. Dat begon direct na zijn aantreden in Tilburg. Daarvoor had ik nauwelijks van hem gehoord. Hij had van meet af aan een grote interesse in de ontwikkeling van de stad én hij had de ambitie om haar de plaats te geven die haar toekwam als moderne industrie en universiteitsstad. Die ambitie was niet vrijblijvend en werd omgezet in daden. Hij zocht al snel contact met het plaatselijke bedrijfsleven en dus ook met de nog jonge Fujifabriek in het westen van de stad. Als verantwoordelijk directeur voor o.a. de externe relaties van de fabriek was het mijn taak om de nieuwe burgemeester en de directeur van Fuji, de heer Tatsuuma met elkaar in contact te brengen. Spoedig bezochten Tatsuuma en ik de burgemeester.

Die eerste ontmoeting tussen deze twee mannen, in vrijwel alles verschillend, was buitengewoon interessant doordat zij onmiddellijk een groot respect voor elkaar hadden en dit niet konden of wilden verhullen. Het was een ontmoeting tussen twee sterke doeners. In de loop der jaren heb ik veel ontmoetingen en gesprekken tussen hen bijgewoond en steeds merkte ik hoezeer dat wederzijdse respect hun relatie bevorderde.

Dat Gerrit zich ging inzetten voor de relatie tussen Tilburg en Minamiashigara had tot gevolg dat ik hem een aantal keren in Japan heb kunnen meemaken. Ook daar was hij de gedreven doener, die zaken voor elkaar wilde krijgen. Maar hij wist zich daar ook tussen de officiële ontmoetingen door te ontspannen en te genieten van bijvoorbeeld het Japanse bad. Zodra hij de kans kreeg glipte hij weg met slippers en handdoek om zich tussen de Japanners in het hete water neer te vlijen. Tijdens diners in Japanse stijl, die gelukkig niet al te vaak voorkwamen, ging Gerrit als een echte Japanner in kleermakerszit op de grond. Hoe lang het diner ook duurde en hoe pijnlijk de bovenbenen ook werden, hij gaf geen krimp. Slechts bij het opstaan, wanneer de gevoelloos geworden benen het lieten afweten, merkte je iets van het doorstane leed.

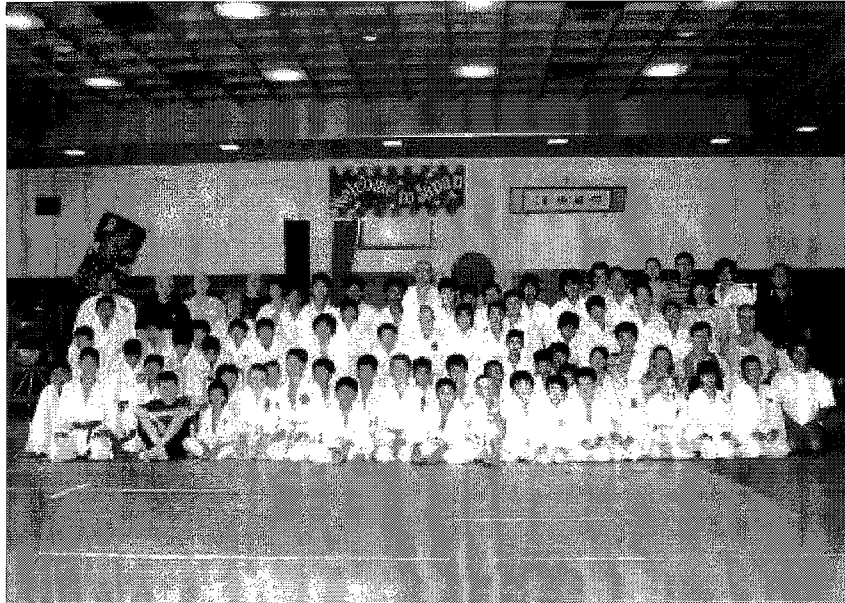

Vorig jaar juni, met burgemeester Suzuki

In Minamiashigara vervulde hij zijn rol als hoogste vertegenwoordiger van Tilburg met grandeur, als een ware ambassadeur, daarmee een andere kant van zijn persoonlijkheid tonend. Het weerhield hem er overigens niet van om ook, wanneer dat zo uitkwam, met de jeugd van Minamiashigara een potje te voetballen. Tijdens het reizen in de Shinkan-sen (de TGV van Japan) de taxi in Tokyo of aan de bar in het hotel kon hij heel vertrouwelijk worden en er, in commentaren op wat hij dan zag of meemaakte, blijk van geven dat ook hij twijfels had. Tijdens zulke gesprekken gaf hij onbelemmerd zijn mening over het politieke besluitvormingsproces in Nederland. Met de traagheid daarvan had hij grote moeite. Dat wilde hij wel veranderen. Echter, nooit ten koste van de democratische spelregels.

Na zijn pensionering was zijn bemoeienis met onze vereniging er een vanaf de zijlijn. Dat kon ook niet anders. Maar dat doet niets af van zijn grote verdiensten voor de relatie tussen Tilburg en Minamiashigara en voor onze vereniging. Hij ruste in vrede.

Joop van Lier

Het zijn niet allemaal judocracks hoor

Goede balans

De afwisseling van judoactiviteiten en sightseeing, was in een goede balans. Dat de kinderen meteen na een lange vliegreis, de volgende ochtend op de judomat werden verwacht was voor sommigen iets teveel gevraagd. Vooral wanneer je de hele nacht in het vliegtuig videospelletjes hebt gespeeld.

Maar gelukkig was de groep 's middags weer compleet. Er werden in deze week trainingen en demonstraties verzorgd en natuurlijk vond er ook een fantastisch Judotoernooi plaats. Alle deelnemers ontvingen bovendien een prachtig uitgevoerd Japans diploma. Een enkeling ging zelfs met een medaille naar huis. Maar winnen van Japanners in 'hun' tak van sport is natuurlijk onmogelijk. Van hun discipline kunnen we overigens ook nog wel wat leren!

Er werd een bezoek gebracht aan een prachtige waterval, waar de legendarische 'Kintaro' volgens de legende opgroeide. Een heerlijke barbecue en een bezoek aan het natuurmuseum behoorden ook

Opletten daar achteraan...

tot het programma. Het Hakonepark met zijn geyzers en het Ashimeer gaven een goede indruk van de schoonheid van het Japanse berglandschap.

Tempel

Met een bezoek aan de Daiuzan-tempel van Minamiashigara werd kennis gemaakt met de boeddhistische cultuur in optima forma.

Het traditionele vriendschapsfeest en een bezoek aan de Fuji fabriek ontbraken natuurlijk niet op het programma en tijdens het verblijf in Minamiashigara vond ook nog het

Kintarofestival plaats. Tot slot een dag in Tokio, een buitengewone ervaring voor de kinderen en de leiding.

De hulp van Yasuko Zetteler-Nagano, die als tolk samen met haar man en dochter deel uitmaakte van de groep, is enorm gewaardeerd. Zo werd direct communiceren met de Japanners een stuk eenvoudiger omdat de kinderen het Engels op deze leeftijd niet echt machtig zijn...

De tien kinderen en de leiding hebben een fantastische reis gehad. Nieuwe vriendschappen zijn gesloten en het is mede aan ons de taak om dit alles te onderhouden en/of verder uit te bouwen.

Wanneer we onze ogen sluiten dan voelen we weer de warmte en de gastvrijheid en met de vele foto's in onze handen beleven we alles opnieuw.

Onze hartelijke dank gaat ook uit naar de Vereniging Tilburg Minamiashigara (VTM) die deze reis, in vele opzichten, mede heeft mogelijk gemaakt.

Nicolle van Doorn en Jack Le Granse

Een nieuwe benadering

In de voorbije twaalf jaar was de relatie met Minamiashigara gestoeld op de themagedachte. Dat wil zeggen, dat de jaarlijkse officiële uitwisselingen tussen de twee gemeenten exclusief plaats hadden binnen het kader van een gezamenlijk gekozen thema dat voor de duur van twee jaar werd vastgesteld. Vorig jaar was het thema 'Greenery' en kregen we bezoek van een delegatie uit Minamiashigara, die voornamelijk uit mensen bestond die geïnteresseerd waren in dit onderwerp. U vindt van dit bezoek een kort verslag in deze nieuwsbrief. Ook dit jaar is het thema nog steeds 'Greenery' en dus zal in het najaar een 'Greenery'-delegatie van onze vereniging naar Minamiashigara afreizen. Tot zover niets nieuws onder de zon. Overigens vinden er jaarlijks meer uitwisselingen plaats, maar in deze beschouwen concentreren we ons op de officiële jaarlijkse uitwisseling.

Grote verschillen

Het vasthouden aan één thema voor een periode van twee jaar is voor Tilburg moeilijk vol te houden. Dat heeft te maken met de omvang en de gevarieerdheid van de Tilburgse samenleving in vergelijking met de betrekkelijk homogene samenleving van Minamiashigara. Een willekeurig voorbeeld ter verduidelijking. Stel dat het thema dit jaar 'opleiding en vorming' zou zijn, dan zou onze delegatie in Minamiashigara ongetwijfeld interessante bezoeken kunnen afleggen aan de daar aanwezige scholen. Veel zouden deze bezoeken niet aan de hier aanwezige kennis kunnen toevoegen, tenzij Minamiashigara in het bezoekschema ook onderwijsinstellingen – in het bijzonder instellingen van hoger en universitair onderwijs - in bijvoorbeeld Tokyo of Yokohama zou opnemen. Dat is echter minder eenvoudig dan het lijkt en hoewel het in de toekomst misschien mogelijk is, zijn we thans nog niet zover.

Hetzelfde geldt voor een economisch thema. Ook dat vereist, om het voor Tilburg interessant te maken, dat er contacten worden gelegd, niet alleen binnen Minamiashigara maar ook daarbuiten. Het ziet er naar uit, dat we dit jaar in samenwerking met de Kamer van Koophandel van Odawara bezoeken kunnen afleggen, niet allen aan Odawara maar ook aan qua omvang vergelijkbare steden. Tussen twee haakjes, Odawara heeft meer dan vierhonderdduizend inwoners en is dus veel groter dan Tilburg. Hoe het ook zij, we zullen dit keer ons officiële bezoek anders inrichten dan in vorige jaren. Het komt erop neer, dat onze delegatie zal bestaan uit 'Greenery' vertegenwoordigers en uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Deze laatsten zullen tot taak hebben om contacten met het bedrijfsleven in en rond Minamiashigara te ontwikkelen. Daarnaast bestaat de kans, dat er nog één of twee Tilburgers worden uitgenodigd om de culturele activiteiten in onze stad te vertegenwoordigen. De voltallige delegatie zal na aankomst in Japan enige dagen in Minamiashigara verblijven. Daarna wordt de delegatie gesplitst; de 'Greenery' vertegenwoordigers blijven in Minamiashigara, de economische delegatie begint aan haar bezoekprogramma. Tegen het eind van het bezoek verzamelen alle delegatieleden zich in Tokyo voorafgaand aan hun terugkeer naar Nederland.

Tot slot nog twee kanttekeningen. De hierboven uiteengezette werkwijze betekent een breuk met het verleden. We weten dus niet of dit een juiste aanpak is, maar dat is geen reden om het niet te proberen. Ten tweede, een binnenkort samen te stellen werkgroep zal het bezoek gaan voorbereiden. De ervaringen die men daarbij opdoet kunnen ervoor zorgen dat de wijze waarop het bezoek zal plaats hebben anders verloopt dan ons thans voor ogen staat. Dat neemt niet weg, dat het bezoek in grote lijnen wel zal moeten beantwoorden aan de hierboven vermelde uitgangspunten.

Het bestuur

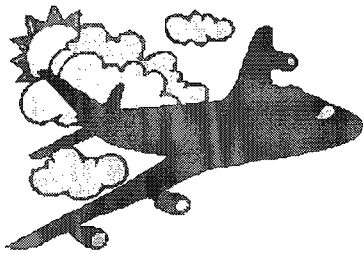
Bezoek van een delegatie uit Minamiashigara in het kader van het thema Greenery

Van 20 tot en met 26 september 2001

Aankomst

Een bezoek van nog geen week vraagt om een nauwgezette planning. Dankzij de noeste arbeid van een kleine commissie, maar vooral dankzij de niet aflatende toewijding van onze secretaris, Ari van Valen, komt de planning er in de vorm van een uitgebreid draaiboek, dat alle betrokkenen precies voorschrijft wat het programma inhoudt en wie wat moet doen. De laatste versie van dit draaiboek, de zesde of zevende herziene versie, rolt op woensdag 20 september uit de printer en op weg naar schiphol worden in de bus de pagina's aan elkaar geniet door Ari en zijn vrouw Lia.

Het lijkt of Schiphol elke keer dat je er komt weer ingrijpend is veranderd. Het is daarom weer zoeken in de aankomsthal naar de juiste uitgang. Gelukkig hangen overal monitoren met de aankomsttijden en, nog belangrijker, de 'delays'. We zien dat we ruim op tijd zijn. Over een mogelijke vertraging van de vlucht uit Tokyo wordt niets vermeld.

Voor de uitgang, niet meer dan een schuifdeur in een verder geheel gesloten wand, een paar groepjes wachtenden, die steeds gespannen opkijken als een van de schuifdeuren opengaat om aankomende passagiers door te laten.

Waarschijnlijk uit veiligheidsoverwegingen zijn de bagagebanden voor de wachtende afhalers niet meer zichtbaar. Het zwaaien naar een aangekomen vader of moeder, een vriendin of vriend, bij de bagagebanden wachtend op de koffers is niet meer mogelijk. Het wachten is daardoor een saaie gelegenheid geworden.

Dan meldt de monitor boven ons hoofd dat de JAL Boeing precies op tijd is geland. Nu kan het niet lang meer duren. We houden de schuifdeuren nauwlettend in de gaten. Af en toe komt er iemand doorheen. Uit Japan? Nee, toch niet. Dat lijken wel Mexicanen.

Ze worden hartstochtelijk omhelsd. Dan komt er een gesloten groepje achter bagagekarretjes door de opening. Aarzelend kijken we hen aan. Is er herkenning? Dan ineens zien we het, ja hoor, dat zijn onze vrienden uit Minamiashigara. Het ijs is gauw gebroken en na de eerste begroeting brengen we onze gasten naar de wachtende bus.

Interesse

Dat onze gasten zich voor het onderwerp greenery interesseren is al meteen duidelijk door hun grote belangstelling voor het landschap. Voor de meeste delegatieleden is dit hun eerste bezoek aan Nederland en een Hollands landschap is hun hooguit uit foto-boeken bekend. Het feit dat je hier zomaar koeien in de wei ziet is voor hen iets heel bijzonders.

We hebben in de bus een eenvoudige bar waardoor er bier en frisdrank beschikbaar is. Gelukkig, want een lange vlucht maakt dorstig. Eenmaal in Tilburg manoeuvreert onze chauffeur de bus behendig achteruit langs het Mercure hotel. Met bewondering bekijken we hoe hij allerlei obstakels zoals een paar geparkeerde auto's weet te omzeilen. Bij het uitstappen is het uitkijken geblazen want om het trottoir te bereiken moeten de passagiers een fietspad oversteken, wat met direct levensgevaar gepaard gaat. Het is voor niet-Tilburgers een merkwaardige ervaring om dit te moeten meemaken. Is de bereikbaarheid van het enige representatieve hotel in de binnenstad niet te verbeteren?

Met vereende krachten brengen we de bagage naar de hal waar de gasten voor de balie bij elkaar scholen. Yasuko probeert met de receptioniste de toewijzing van de kamers snel te regelen, maar enige verwarring is onvermijdelijk. Toch verdwijnen de bezoekers snel in de lift om kort daarna weer beneden te komen voor de kennismaking, het welkom en een eenvoudige maaltijd.

Berry Stok, de vice-voorzitter van onze vereniging, heet in een korte speech de gasten welkom en aangezien de Japanse delegatieleider ook weinig woorden nodig heeft om Berry's speech te beantwoorden, kunnen we al gauw ongehinderd genieten van de voortreffelijke soep en de broodjes. Daarnaast hebben we tijd om de kennismaking met onze gasten te hernieuwen want door de wederzijdse bezoeken kennen wij de meeste van hen en omgekeerd.

Een dagje biologisch boeren

In Biezenmortel staat de "Hemelrijksche Hoeve". Het is de boerderij van Gerrie en Johan Martens, een enthousiast echtpaar dat met hard en ziel verknocht is aan biologisch boeren. We worden zeer hartelijk ontvangen en krijgen voordat we het bedrijf gaan bekijken een heldere uiteenzetting over de biologische landbouw en 'en passant' ook over de gangbare, traditionele landbouw. Onze Japanse gasten zijn ook nu weer zeer geïnteresseerd in deze uiteenzetting en vragen honderduit. Yasuko en haar dochter My hebben hun 'handen vol' met het heen en weer vertalen.

De uitleg wordt door Johan Martens gegeven in de bovenzaal van een als educatief centrum ingericht deel van de boerderij. Beneden is een permanente tentoonstelling. Het wordt al gauw duidelijk, dat hij en zijn vrouw niet alleen bezig zijn met biologisch boeren, maar ook als ware zendelingen aan ieder die het horen wil proberen uit te leggen, hoe belangrijk dit milieu- en diervriendelijke boeren is.

Nederlanders zijn, als het hun wordt gevraagd, in meerderheid vóór de biologische landbouw. Het probleem is echter, dat de producten nog steeds moeilijk te krijgen zijn en verhoudingsgewijs duur. Men moet er dus wat voor doen en bereid zijn om wat meer te betalen. En daar zit hem de kneep. Het biologische boerenbedrijf heeft het daardoor nog steeds moeilijk en het is vrijwel geheel afhankelijk van enthousiaste mensen als de beide Martens.

Johan Martens

Potstal

Na een gedetailleerde uiteenzetting gaan we het erf op om de potstal te bekijken. Daar verblijven in de winter de koeien. Nu lopen ze - al begint vandaag de herfst, het is nog steeds lekker weer - buiten in de wei. Het bijzondere van een potstal is, dat de door de koeien geproduceerde mest in het op de grond liggende stro wordt opgevangen en niet, zoals op de gewone boerderij, onmiddellijk naar een gierput wordt afgevoerd. In het najaar wanneer de koeien uit de wei komen en hun plaats in de stal innemen is de strolaag nog dun. Steeds vult de boer stro bij, waardoor het stropakket steeds dikker wordt en, in hartje winter wanneer het echt koud is, zo aangegroeid is dat de koeien op een dikke isolerende laag liggen.

Tegen het voorjaar bereikt het stropakket zijn grootste dikte. De koeien verlaten dan de stal om de komende maanden weer in de

wei door te brengen. De stromest is in de stal niet langer nodig en wordt uitgereden op het land. Er wordt op deze boerderij dus geen kunstmest gebruikt. Net zomin als chemische bestrijdingsmiddelen. Ook krachtvoer is niet nodig. Het is al bij al een mooi voorbeeld van een natuurlijk kringloopproces.

Computer

In de stal rondkijkend en luisterend naar de uitleg van Johan Martens zie ik hoe een koe via de achterkant een afgeschoten deel van de stal binnenkomt. Ze sjokt, in het geheel niet verstoord door onze aanwezigheid, naar een soort klep in een silo. Zodra de koe haar kop bij de klep houdt komt er voer uit. De gele band om de nek van de koe bevat namelijk een 'chip' die door een scanner in de silo wordt gelezen. De koe wordt herkend en de computer stelt vast of zij nog recht heeft op voer of niet. In dit geval is de uitslag positief, de koe mag nog. Op deze manier is het mogelijk om geheel gecontroleerd bij te voeren zonder dat je er voortdurend 'bij' hoeft te zijn.

De Huiskamer

Na de stal bezoeken we een nog in aanbouw zijnde gebouwtje dat straks als "De Huiskamer" onderdak zal bieden aan ouderen, die hoewel zij lichamelijk of geestelijk niet meer in een optimale conditie verkeren toch thuis willen wonen. Zij kunnen in deze huiskamer een of meer dagen in de week deelnemen aan begeleide binnen- en buitenactiviteiten.

Our farm is our castle

Dit betekent voor hen een plezierige tijdsbesteding en tegelijkertijd een ontlasting voor het 'thuisfront'. Het gaat dus om specifieke vorm van 'Ouderenzorg op het platteland'.

Tenslotte bezoeken we nog de interessante expositie in de benedenruimte. Wanneer wij in de bovenzaal terugkomen blijkt deze tijdens onze rondgang te zijn omgetoverd tot een lunchkamer. Er staan schalen met heerlijke broodjes, allerlei soorten broodbeleg en natuurlijk echte boter en volvette verse melk op ons te wachten. Verse melk, vanochtend gemolken; je moet als stadsmens wel even iets overwinnen. Is dit veilig? Ja, het is veilig. Dat we alleen nog melk van de zuivelfabriek zonder aarzeling vertrouwen, toont aan hoezeer we van het natuurlijke leven vervreemd zijn.

Alle producten op de tafel zijn op biologische wijze geproduceerd. Aangezien er in de omgeving van Tilburg verschillende boerenbedrijven zijn waar uitsluitend biologisch verantwoord wordt geproduceerd kunnen we ook thuis biologisch eten, mits we er enige moeite voor doen

Zuivelboerderij De Kern

Na de laatste vragen te hebben beantwoord zwaait het echtpaar Martens ons uit. We gaan op weg naar De Zuivelboerderij "De Kern" in Drunen. Onderweg discussiëren we nog druk met onze Japanse gasten over het afgelegde bezoek. Het is duidelijk hoe belangstellend zij zijn. Door de schaarste aan vruchtbare en bewerkbare grond in Japan is de behoefte aan een intensief en efficiënt gebruik van landbouwgrond gepaard aan een effectieve bescherming van het milieu erg groot. De methoden van biologisch boeren die in ons land zijn ontwikkeld vormen voor de Japanners dus belangrijk studiemateriaal.

Drijfmest

Bevonden de koeien zich in de vorige boerderij in de wei, hier staan ze op stal. Maar wat voor een stal. Hij is ruim en het licht

kan van buiten gemakkelijk naar binnen komen. Opnieuw gaan we naar een ruimte boven, waar we vanachter een glazen wand we een mooi gezicht hebben op de stal. Ook hier wordt biologisch geboerd. Er wordt geen gebruik gemaakt van krachtvoer en de koeien hebben, hoewel ze binnen staan, een grote mate van bewegingsvrijheid.

We nemen plaats aan een lange tafel met wederom verrukkelijke zuivelproducten: kaas (in verschillende soorten), melk, yoghurt, ook huisgemaakte ijs. We mogen proeven en vooral de yoghurt vindt aftrek. Hoewel dat ijs! Ach, het allemaal even lekker.

Na ons op deze manier opnieuw tegoed te hebben gedaan - je zou haast denken dat we géén fantastische lunch achter de rug hebben - gaan we naar beneden om de stal te bekijken. Hier moet de geproduceerde mest worden opgevangen en onmiddellijk worden afgevoerd. Dit is dus geen potstal maar een gewone, bekende stal. Hoewel gewoon, wat heet? Een soort schraapijzer beweegt van de ene kant van de stal naar de andere en veegt de op de vloer liggende mest naar de uiterste rand, naar een gleuf in de vloer waar de mest onder de grond verdwijnt.

Onze Japanse gasten aaien de koeien, die deze belangstelling onbewogen over zich heen laten gaan. De dieren zien er gezond uit. Sommige koeien zijn drachtig en zullen binnenkort een kalf ter wereld brengen. Ze schijnen zich niet van hun toestand bewust te zijn. Zijn het alleen mensen die van een komend nageslacht onder de indruk zijn?

We sluiten ons bezoek af met een kort bezoek aan de winkel waar allerlei melkproducten aan de man en vrouw gebracht worden. De belangstelling van onze Japanse bezoekers is groot. Niet alleen van ons gezelschap overigens, ook van kopers uit de omgeving. Onze Japanners hebben vooral veel belangstelling voor de verschillende kaassoorten. De Nederlandse zuivelproducten zijn in trek in Japan, vooral Goudse kaas

steevast 'Guoeda' genoemd. De reis is echter nog maar net begonnen en om nu al met kaaspakketten rond te gaan sjouwen is toch iets te veel gevraagd. Er komt nog wel voldoende gelegenheid om in te slaan voor de terugreis.

Wanneer we in Hotel Mercure terugkomen zijn daar ook de gastouders. Zij zullen de komende dagen hun Japanse gasten niet alleen huisvesten maar ook iets van de Tilburgse samenleving laten zien.

De volgende zaterdag en zondag zijn rustige dagen die vooral in de gastgezinnen worden doorgebracht. Men kan kiezen uit winkelen of een bezoek aan de verschillende musea in Tilburg. Tijdens de H. Mis in de Heikese kerk is iedereen weer aanwezig. Jan Hoedemaker heeft vooraf de katholieke liturgie aan de Japanse gasten uitgelegd. Dankzij hem krijgt de H. Mis betekenis. De bijeenkomst wordt besloten met een gezamenlijke koffietafel in het voortreffelijke restaurant van de Schouwburg.

Safaripark

Maandag 24 september, het begin van een nieuwe werkweek. Dus moet er weer een serieus programma worden afgewerkt. De ochtend is gewijd aan een bezoek aan het Safaripark van de Beekse Bergen. Het bezoek is weliswaar interessant, maar de temperatuur is aan de lage kant en er zijn maar weinig dieren buiten. Er is dus betrekkelijk weinig te zien. Na de lunch vertrekken we weer naar Tilburg om ons voor te bereiden

Uitleg voor de rondleiding

op de ontvangst op het Gemeentehuis. Daarna is er een bijzonder leuke kookavond in De Rooi Pannen

Dinsdag 25 september.

We vertrekken al vroeg in de ochtend naar Breda voor een bezoek aan de Greenery, de veiling. We worden er bijzonder gastvrij ontvangen en hoewel we eigenlijk veel te laat zijn om de veiling in werking te zien kunnen we toch nog een paar 'afslagen' meemaken. De grote expeditieruimte is wanneer we er komen al vrijwel leeg. Ook dit is een gevolg van het feit, dat een bezoek aan een veiling al om een uur of zes in de ochtend moet geschieden, wanneer men althans werkelijk iets wil zien. De meeste 'handel' is inmiddels afgevoerd. Dat neemt niet weg, dat onze Japanse gasten toch een goed idee krijgen van de manier waarop bij ons de groothandel in groente en fruit is georganiseerd.

Na de veiling bezoeken we het bedrijf van een naburige paprikateler. Daar zien we hoe

In de Paprika kas

de natuurlijke insectenbestrijding door parasieten plaats heeft. Er worden hier dus geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt. Elk schadelijk insect wordt bestreden door zijn of haar parasiet ... tot de dood erop volgt. We zijn opnieuw onder de indruk van de instelling waarmee de telers zich met hun vak, de biologische land- en tuinbouw, bezig houden.

De lunch brengen we door in Tilburg in opnieuw een gastvrij etablissement nl. het restaurant van Golfbaan Prise d'Eau. De stemming zit er al gauw in, maar aangezien er nog een bezoek aan de Fujifabriek op het programma staat, is er een tijdslimiet aan het samenzijn.

In de avond is er een Farewell diner in het restaurant van de schouwburg en de dag daarop, woensdag 26 september, zwaaien we onze gasten weer uit. Vlucht JAL 412 vertrekt keurig op tijd naar Tokyo.

De producten worden deskundig gekeurd

Joop van Lier

